

Hierna wordt geïllustreerd hoe door ingrijpende veranderingen in de lokale bodem bij een windval de sporen hiervan eeuwen later in het bodemprofiel nog steeds duidelijk zichtbaar blijven. Dit levert belangrijke informatie op bij archeologisch en paleochemisch onderzoek.

Tenslotte wordt het relatief belang van het nieuwe milieu, dat ontstaat na windval (een min of meer diepe kuil al dan niet voorzien van stagnerend water met een bultje bodemmateriaal, grotendeels bestaand uit minerale bodem) voor dieren (amfibiën, knaagdieren, vogels, ...) en planten behandeld. De spreker moet echter besluiten dat van dit laatste facet nog zeer weinig bekend is. Er is dan ook nood aan interdisciplinair onderzoek om het interessante fenomeen van windval verder te bestuderen.

37439

*Verslag van de ornithologische excursie
naar Westerschelde en Schelde op 16 december 1989
o.l.v. Patrick Meire en Koen Devos*

Om de ecologische en ornithologische veranderingen bij de overgang van zout naar zoet water te illustreren werden verschillende gebieden langs Westerschelde en Schelde bezocht.

Met in totaal 28 deelnemers werd eerst een bezoek gebracht aan de Paulinapolder in Zeeuws-Vlaanderen. Hier werden de buitendijkse slikken en schorren langs de Westerschelde bekeken. In dit zeer slibrijke zoutwatermilieu (15 promille NaCl) troffen we een fraaie schorrevegetatie aan met bekende zouttoleranten als Zeeaster, Engels slijkgras en Zeekraal. De slikken langs de waterlijn waren dicht bevolkt met foeragerende vogels: Scholekster, Bonte strandloper, Tureluur, Zilverplevier, Kluut, Grutto en Rosse grutto, Wulp, Bergeend, Smient, Wilde eend, Pijlstaart en Middelste Zaagbek (op het water). Goudplevier, Aalscholver, Kolgans en Rietgans werden waargenomen in de vlucht.

Bij Baalhoek waar het water nog 8-10 promille NaCl bevat is de bodem door de hogere stroomsnelheid veel zandiger. Het substraat bevat veel minder leven (veel afgestorven Strandgapers werden waargenomen) en het aantal foeragerende vogels (Scholekster, Bonte strandloper en Bergeend) was in de minderheid ten opzichte van het aantal rustende vogels (Tureluur, Goudplevier, Kievit, Grote mantelmeeuw, Kokmeeuw en Wilde eend).

Bij Paal, ter hoogte van het Spielmansgat in het zuidoosten van Het Verdrongen Land van Saeftinge werden een jagende Bruine kiekendief, drie Blauwe kiekendieven en overvliegende Kieviten en Bonte kraaien waargenomen. Rustende vogels waren Scholekster, Kluut, Tureluur, Wulp, Grote mantelmeeuw, Grauwe gans en grote aantallen eendachtigen (Wilde eend, Pijlstaart, Smient, Bergeend en Wintertaling). Foeragerende vogels werden nauwelijks gezien.

Tenslotte werden nog twee plaatsen langs de zoete Schelde bezocht. Bij Steendorp werden nog slechts rustende Bergeenden en Kieviten gezien, terwijl ter hoogte van de Kramp bij Moerzeke-Kastel in het geheel geen vogels meer werden waargenomen. Wel konden de deelnemers genieten van het zeldzame zicht op een nog bewaard gebleven meander van de Schelde waar een goed ontwikkeld Wilgenbroekbos te zien was.

*Jaarvergadering op dinsdag 16 januari 1990
in de gebouwen van het H.I.K.W. van de R.U.G.*

Aanwezig : de leden : H. ADAMS, H. BAETE, M. BATSLEER, A. BAZAN, T. BEECKMAN, C. BEEL, G. BOGAERT, P. CARDON, G. CAZAUX, A. COOMANS, E. COPPEJANS, E. COSYNS, L. DANIELS, P. DANNEELS, M. DE BIE, K. DE BRABANDER, K. DECLEER, S. DECLERCK, M. DECLERCQ, D. DEGHEELE, D. DE GRAAF, G. DE KNIJF, D. DELBARE, L. DE MEESTER, B. DE MUYNCK, H. DE PAUW, J. DEPREITERE, R. DE WISPELAERE, D. DHONDT, I. DUMON, L. FOBERT, H. FREDERICQ, P. GOETGHEBEUR, K. GOETHALS, J. HALLAERT, R. HEYNEMAN, M. HOFFMANN, I. HOSTE, J. HUBLÉ, D. JANSSEN, K. KERSTERS, E. KULKEN, R. LANGOHR, M. LEJEUNE, K. MARTENS, J. MATON, P. MEIRE, D. NOLF, K. OTTEN, E. PIET, H. RAES, P. REZENNE, L. SAMSOEN, H. SNAUWAERT, R. TAVERNIER, T. TYTGAT, M. VAEREWIJCK, M. VAN DEN BRANDE, K. VAN DER GUCHT, P. VAN DER VEKEN, C. VANDEWOESTIJNE, I. VANHEE, K. VANHOENACKER, A. VAN LIERDE, N. VAN MOEFFAERT, M. VAN MONTAGU, K. VAN NUFFEL, H. VAN ONCKELEN, M. VERBEKEN, G. VERLEYE, P. VERNEMMEN, R. VIANE, D. WIJNANTS, A. ZWAENEPOL.

niet-leden : ca. 225. Totaal : ca. 300.

Verontschuldigd : J. VAN GOETHEM, E. VANDAMME.

Onder het voorzitterschap van Prof. Van der Veken werden tijdens de jaarvergadering volgende punten behandeld :

- het jaarverslag, waarin onder andere de instelling van een tweetal nieuwe wetenschappelijke prijzen werd aangekondigd, werd integraal door de vergadering goedgekeurd.
- het financieel verslag werd eveneens aanvaard.
- de bestuursleden Coomans, Degheele en Fredericq waren statutair uittreidend, maar werden direct herkozen ; de bestuursleden De Leenheer en Goossens werden vervangen door Mej. I. Dumon en Mej. M. Verbeken (beide studentenvertegenwoordiger) ; het bestuurslid M. Hermy, uittreidend maar niet herkiesbaar, werd nog niet vervangen.
- de leden worden door de voorzitter aangemaand hun lidgeld voor 1990 zo spoedig mogelijk te betalen ; aan nieuwe leden werd als welkom een pakket overdrukken inclusief een recente jaargang van het Biologisch Jaarboek aangeboden.

Na het aankondigen van de eerstvolgende Dodonaea-activiteit stelt de voorzitter de uit media en cursussen of als filosoof alom bekende spreker van deze avond voor, Prof. Dr. E. Vermeersch (Seminarie voor Hedendaagse Wijsbegeerte, RUG). Zijn gekende welsprekendheid en het zeker onder biologen zeer ter harte genomen onderwerp van de voordracht moet oorzaak geweest zijn van een voor het genootschap in de laatste jaren ongekende toeloop.

38031

„**De ogen van de Panda**”, het milieufilosofisch essay, dat de spreker in 1988 publiceerde stond ter discussie. Het behandelt het spijtig genoeg nog steeds actuele onderwerp van de verwording van het milieu. Na een publieke dankzegging aan Prof. J. Hublé, die Vermeersch aanzette en aanmoedigde tot het schrijven van zijn essay, behandelt de spreker de mogelijke oorzaken van de onder de mensheid algemeen heersende natuurvijandige houding en duidt zelf het zogenaamde WTK systeem (Wetenschappelijk-Technologisch-Kapitalistisch systeem) aan als oorzaak.

De drie entiteiten hebben elkaar in de loop van de geschiedenis steeds gestimuleerd in een onderlinge wisselwerking, wat geleid heeft tot een explosieve (i.e. exponentiële) ontwikkeling, die tot voor kort kritiekloos werd aanvaard. Het is echter een eindig systeem door zijn afhankelijkheid van eindige grootheden en ruimte, die ze in steeds toenemende mate verbruikt; het zou bovendien als systeem zelf geen doel hebben.

De spreker beëindigt zijn betoog met het aangeven van een aantal mogelijke deeloplossingen die het systeem moeten ombuigen van een gerichtheid op constante groei naar een stationaire toestand, waarbij recyclage van gebruikte energie en grondstoffen centraal staat, en dit zowel in het rijke Westen als in de Derde Wereld (één Westering gebruikt gemiddeld $40 \times$ meer energie en grondstoffen, $40 \times$ meer oppervlakte regenwoud dan een gemiddelde persoon uit de Derde Wereld). Een vorm van naastenliefde, vooral gericht op de generaties van de nabije toekomst, gecombineerd met een positieve mentaliteitsverandering ten aanzien van tot lijden in staat zijnde dieren zou kunnen leiden tot een aanzienlijke verbetering van de huidige situatie.

37440

Jaarverslag 1989

Mijnheer de voorzitter,
Geachte leden van Dodonaea,
Dames en Heren,

Terugblikkend op het kalenderjaar 1989 kunnen wij vaststellen dat het Genootschap opnieuw een groot aantal activiteiten ontplooidde op het vlak van de biologische wetenschappen. In 1989 hadden naast een jaarvergadering, zeven maandelijks bijeenkomsten plaats, waarvan drie thema-uitenzettingen